

פרשת כי תשא

שבת שלום ומבורך.

"ששת ימים יעשה מלאכה, וביום השביעי שבת שבתון קודש לה".

שבת נקראת עולם הבא, היום נלמד בעזרת השם מה זה עולם הבא, מה זה גן עדן ומה זה גהינם, ומה תפקיד האדם בעולם הזה לפי רבנו הרמח"ל בספרו דרך ה' ומאמר העיקרים.

כותב רבנו הרמח"ל שיש שתי מתכונות במציאות הזמן שמנהיג המאציל העליון. א' מתכונת חיים של ששת אלפים שנה. ב' מתכונת חיים שונה לחלוטין של אלף השביעי ואילך.

אומר רבנו הרמח"ל שמתכונת חיים של ששת אלפים שנה פירושו שהאדם והעולם נמצאים במערכת של מציאות שמורכבים מטוב ורע, ותפקיד האדם לסלק את כל הרע ממנו ומין העולם עד סוף האלף השישי שאז ניכנס למתכונת חיים של האלף השביעי שזה נקרא "עולם שכולו טוב, ואין רע בעולם כלל".

מה הכוונה שאין רע בעולם כלל באלף השביעי: אין מחלות, אין ייסורים, אין מוות, אין גנבים, אין רוצחים, אין מידות רעות בבני האדם. אלף השביעי הוגדר בלשון רבנו הרמח"ל כעולם הבא האמתי לאחר תחיית המתים שתהיה בסוף אלף השישי, ולאחר מכן חיים לנצח ללא מוות. וזה מה שהתכוון הפסוק "ששת ימים תעשה מלאכה" שיש לאנושות ששת אלפים שנה לבער ולסלק את כל הרע מין האדם והמציאות, ולאחר מכן באלף השביעי יהיה עולם שכולו טוב.

ואילו תפקידו השני של האדם בששת אלפים שנה היא להעפיל לפסגות רוחניות גבוהות, ונבאר את הדברים. הנה הגמרא אומרת שבעולם הבא סוד אלף השביעי כל אדם נכוה מחופתו של חברו, מבואר בספרים הקדושים שתפקידו של האדם בסוד "עשה טוב", זה לעצב לעצמו את האישיות, ובלשון הזהר והאריז"ל זה נקרא לקנות נפש ואז רוח ואז נשמה, וחיה ויחידה. או בלשון אחרת זה נקרא לעלות מעולם לעולם לעשיה ליצירה לבריאה ולאצילות, הלשון משתנה אבל משמעות

לומדים להיות אנשים טובים

הדברים היא כנ"ל, שתפקיד האדם לעצב לעצמו את האישיות לעלות לדרגות רוחניות גבוהות כמה שיותר להשוות את צורתו הנפשית לצורה של המאציל, וזה בעצמו שכרו ומדרגתו בעולם הבא. ולכן כל אחד נכווה מחופתו של חברו כי אין שני אדם באותה מדרגה, וכל אחד יהיה לפי מדרגתו הרוחנית שזכה להקנות לעצמו. עד כאן בואר בתמציתיות סוד עולם הזה ועולם הבא ועבודת האדם.

עכשיו ניגש לבאר מה זה גן עדן וגהינם. אומר רבנו הרמח"ל שבאמת עולם הבא זה אלף השביעי לאחר תחיית המתים, וגן עדן שמגיע לאחר פטירת האדם, הוא רק מצב ביניים שהנשמה ממתינה במציאות רוחנית מסוימת לפי המדרגה שזכתה להעפיל, והיא מתענגת מעין התענוגים שנזכה באלף השביעי.

ומה זה גהינם? גם גהינם זה מצב ביניים, והדבר יובן שכאשר האדם נפטר, האישיות שהוא עיצב לעצמו פה בעולם הזה, היא נשארת אתו גם לאחר הפטירה. כי מוות פירושו שרק הנפש יוצאת מין הגוף ונכנסת לרובד רוחני, אבל האישיות היא אותה אישיות, לכן אם האדם היה שקרן – גם לאחר שנפטר נפשו תמשיך לשקר, או אם היה אדם בעל תאוה שלילית – נפשו תמשיך לרצותה בסוד "כף הקלע". מכאן נבין שכידוע שהעונש של גהינם פירושו – אש הבושה, למה? כי כל עוד האדם בעולם הזה אין אדם רואה מה יש לו בתוך הנפש, כיון שהגוף הגשמי מסתיר. אבל לאחר הפטירה שהמידות הרעות מתגלות, הבושה של האדם היא לאין קץ, וזה גופא אש הגהינם. על כל פנים צריך להבין שכל מערכת הגהינם והייסורים שנפש רעה חווה לאחר הפטירה, מצד האמת אינו אלא חסד של המאציל שרוצה לשקם את הנשמה להפוך את האישיות למידות טובות (סוד זיכור), ולאחר מכן להכניס אותה גם לגן עדן, לכן כותב רבנו האריז"ל שהאדם ימסור את נפשו בעולם הזה לזכך מעצמו כל מידה רעה שלא יצטרכו לעשות לו את זה לאחר הפטירה.

ה' יזכנו להיות בעלי מידות טובות, ולהסיר כל רע ונגע מהנפש שלנו, ולהיות ישר יוצאים מכאן לגן עדן, אמן ואמן.